Fíggjarmálaráðið

Dagfesting:	14.02.2023
Mál nr.:	23/03855
Málsviðgjørt:	JS/TM/BAB
Ummælistíð:	-
Eftirkannað:	09. februar 2023

Uppskot til

Løgtingslóg
um
lántøku til landskassan fyri 2023

§ 1. Landsstýrismanninum verður landskassans vegna heimilað at taka í mesta lagi 350 mió. kr. í láni til at rinda fyri møguligt gjaldførishall landskassans í 2023.

§ 2. Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.1. Orsakir til uppskotið

Sambært § 11 í løgtingslóg nr. 116 frá 24. november 2016 um Landsbanka Føroya og Føroya váðaráð skal landskassin hava eitt minsta gjaldføri, svarandi til 15% av BTÚ. Minstagjaldførið frá 1. januar 2023 er hækkað við 350 mió. kr. til 3,4 mia. kr.

Fíggjarmálaráðið roknar við, at landskassin hevur avlop í bæði 2022 og 2023. Framfluttar støðlingar (ikki brúktar løgujáttanir) eru hinvegin stórar. Nøktandi gjaldføri er sostatt ikki til at fíggja økta minsta gjaldføri, hóast avlop.

Endamálið við hesum lógaruppskoti er tí at útvega landsstýrinum heimild til at læna eina peningaupphædd, sum kann tryggja landskassanum neyðuga gjaldførið í 2023.

Lán landskassans
27. juni 2023 fella 550 mió. kr. til gjaldingar á brævaláninum FO-LB230627. Lánið er eitt standandi seks ára lán, sum varð tikið í 2017.

Navn	Upptøka	Afturrindan	Nominell upphædd	Effektiv renta við lántøku
0,625% Fø.Landst. 2023	**27. juni 2017**	**27. juni 2023**	**550.000.000**	**0,5900%**
1,81% Fø. Landst. 2032	3. mai 2017	3. mai 2032	447.882.736	1,8100%
0% Fø. Landsstýrið 2022	2. juni 2020	2. juni 2022	1.300.000.000	-0,0810%
0,125% Fø. Landsstýrið 2025	2. juni 2020	2. juni 2025	1.645.000.000	0,1850%
1,25% Landsstýrið 2024	2. juni 2022	2. juni 2024	1.100.000.000	1,2540%

Sambært løgtingslóg nr. 116 frá 20. desember 1991 um lántøku til landskassan og umlegging av landskassalánum, kann landskassin taka lán til endurfígging upp til eitt ár frammanundan, lánið fellur til gjaldingar.

1.2. Galdandi lóggáva

Sambært løgtingslóg nr. 116 frá 20. desember 1991 um lántøku til landskassan og umlegging av landskassalánum, er heimild at taka lán til endurfígging upp til eitt ár frammanundan, at lánið fellur til gjaldingar. Um skuldin økist, er neyðugt við serstakari løgtingsheimild.

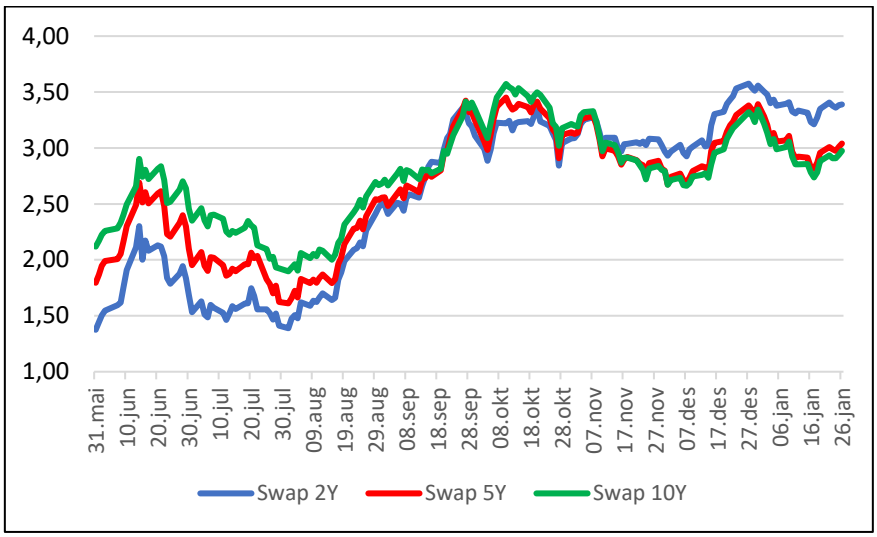
1.3. Endamálið við uppskotinum

Tað krevur samtykki Løgtingsins at økja um skuld landskassans. Tí er neyðugt at leggja uppskot til løgtingslóg fyri Løgtingið, sum heimilar økta lántøku.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Mett verður, at tørvur verður á, umframt endurfíggingina av teimum 550 mió. kr., at taka upp til 350 mió. kr. afturat fyri at uppfylla kravið um 15% minstagjaldføri. Hóast bruttoskuldin við hesum økist, so er nettoskuld landskassans tann sama. Lántøkan verður í mesta lagi 900 mió. kr., og er tað treytað av, at tað ikki verður hall í fíggjarlógini fyri 2023.

Í myndini niðanfyri sæst gongdin á 2, 5 og 10-ára DKK swap-rentunum frá 1. juni 2022 til í dag.

Sum tað sæst á myndini, hevur marknaðurin verið sera skiftandi, og torført er at meta um, hvat hendir við rentunum í mánaðunum, sum koma.

Landsbankin mælir til, at lógarheimildin at økja skuldina verður útvegað sum skjótast. Er heimildin fingin til vegar at økja skuldina, ber til hjá Landsbankanum at handla skjótari og taka lánið, tá umsitingin metir, at tað loysir seg best. Tí verður biðið um heimild at økja skuldina saman við uppskotinum til Løgtingsfíggjarlóg fyri 2023 Tá ber eisini til at taka atlit til endaliga úrslitið í fíggjarlógini fyri 2023.

	Mia kr	**Viðmerkingar**
Gjaldføri 27. januar 2023	3,14	Íroknað hesum er úrslitið 2022.
Væntaðar eftirbókingar fyri 2022	0,03	Nettotal. Talan er bæði um inntøkur og útreiðslur
RLÚ 1 úrslit 2023	0,14	Sambært uppskot til fíggjarlóg
Støðlingar (løgur)	-0,26	Roknast kann við, at nýtslan av framfluttum løgum frá 2022 til 2023 kann verða millum 150 til 300 mió. kr.
Saldo	**3,05**	
Minstagjaldføri 2023	3,40	Sambært lóggávu 15% av BTÚ
Neyðug lántøka	**0,35**	Hetta umframt at endurfíggja lán á 550 mió. kr., sum fellur til gjaldingar í juni 2023

Sum sæst á talvuni omanfyri, vanta á leið 350 mió. kr. í, fyri at landskassin hevur 3,4 mia. kr. í minstagjaldføri í 2023. Talið er treytað av endaliga úrslitinum í 2022, úrslitinum fyri 2023, og hvat verður brúkt av støðlaðum løgum í 2023.

Tað skal viðmerkjast, at hóast bruttoskuldin økist, so økist nettoskuldin ikki.

1.5. Ummæli og ummælisskjal

Uppskotið hevur ikki verið til ummælis. Talan er um eitt fíggjarlógartekniskt uppskot. Uppskotið er gjørt í samráði við Landsbankan.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Netto landskassaskuldin økist ikki við uppskotinum. Uppskotið skal tryggja landskassanum neyðugt gjaldføri í 2023.

Við uppskotinum tekur landskassin eitt nýtt lán uppá í mesta lagi 900 mió. kr. Lánið kemur ístaðin fyri eitt 550 mió. kr. lán, sum varð tikið í 2017 við einari effektivari rentu á 0,59%. Tað lánið hevur kostað landskassanum 3,2 mió. kr. árliga.

Soleiðis sum rentan er í løtuni fyri 3 ára til 5 ára lán, verður kostnaðurin av at taka lán á 900 mió. kr. helst millum 30 og 35 mió. kr. árliga.

Roknast kann við øktari inntøku av meirgjaldførinum uppá 350 mió. kr. Metta avkastið er 2,5%, svarandi til einar 9 mió. kr. Samanumtikið verður roknað við, at árligu nettoútreiðslurnar av lógaruppskotinum verða umleið 20 mió. kr.

Talvan niðanfyri vísir mettu rentuútreiðslurnar fyri 2023-2026. So hvørt sum lán skulu endurfíggjast hækkar rentuútreiðslan, tí rentan, sum landskassin skal rinda fyri endurfíggingarlánið, er hægri. Umframt at rentan er hækkað nógv, er neyðugt hjá landskassanum at økja bruttoskuldina í 2023, tí minstagjaldførið krevur tað.

Talva: Rentuútreiðslan 2023-2026, mió. kr.

Ár	2023	2024	2025	2026
Mett renta	42.550	72.310	117.785	142.550
Aðrar rentur og kostnaður at taka lán	4.000	4.000	4.000	4.000
Tilsamans	46.550	76.310	121.785	146.550

Kelda: Landsbankin

Fíggjarmálaráðið hevur innroknað hesa rentumeting í fíggjarlógaruppskotið fyri 2023.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur
Uppskotið hevur ongar umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri millumtjóðasáttmálar.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar
Uppskotið hevur ongar avleiðingar fyri tvørgangandi millumtjóðasáttmálar.

2.9. Markaforðingar
Uppskotið hevur ikki við sær markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir ella pantiheimildir og tað verða heldur ikki gjørd onnur størri inntriv.

2.11. Skattir og avgjøld
Uppskotið hevur ikki við sær skattir ella avgjøld.

2.12. Gjøld
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?
Lógaruppskotið leggur ikki skyldur á likamligar ella løgfrøðiligar persónar.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?
Lógaruppskotið heimilar landsstýrismanninum landskassans vegna at taka lán til landskassan fyri 2023

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn uttan rættarúrskurð.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið hevur ikki aðrar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1
Greinin ásetir hámarksupphæddina, sum landsstýrið fær heimild at læna til møguligt gjaldsførishall landskassans í 2023.

Til § 2
Áseting um gildiskomu.

Fíggjarmálaráðið, 14. februar 2023

Ruth Vang
landsstýrismaður

/ Bjarni Askham Bjarnason